

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. - Posamezna številka 1— Din.

Zakrajšek Viktor:

Moj Božič v diaspori 1934.

Praznika sv. Miklavža in Brezmadežne sem preživel v Janjevu, največ seveda v spovednici. Nekaj dni sem ostal nato v Kos. Mitrovici, kjer smo spovedali vojake. Ko pa se je približal Božič, sem pripravil svoj kovčeg z opravo za oltar in sv. mašo in odšel na pot med raztresene vernike. Prvo noč sem prespal v župnišču v Peč-i, kjer je mala katoliška župnija, ki ima pa lepo novo župno cerkev sv. Katarine. Tu sem tudi maševal. Mesto Peč leži še v plodoviti Metohiji — jaz pa sem krenil med hribovce. Avto me je ponesel preko visokega prelaza Čakor-ja, kjer k sreči še ni bilo toliko snega, da bi ustavil promet. V Murinu sem moral tri ure čakati na pošto zvezo za Plav in Gusinje, kamor sem bil namenjen. Šele zvečer sem dospel v Gusinje, tik za albansko mejo v lepi planinski dolini 900 m nadmorske višine. Tam je naseljenih okrog 250 albanskih katoličanov, ki so pred meseci dobili lepo novo cerkvico sv. Antona. Radi bi imeli svojega duhovnika — a pomanjkanje je preveliko. Prvič sem prišel med prave Albance. Oni — vsaj moški — znajo malo srbski, a jaz albanski nič. Kako bo šlo? Z veseljem so me sprejeli in kar za župnika bi me radi obdržali. Seveda sem našel tam tudi Slovence — komandira žandarmerijske stanice, ki je po zaslugi znanih dogodkov prišel iz Gorij na Gorenjskem na albansko mejo. V žandarmeriji in v oddelku finančne kontrole sem dobil še več katolikov in tudi upravnika pošte je katoliški Bosanec. Vse mesto je bilo obveščeno o mojem prihodu in me je pričakovalo z velikim zanimanjem in to zaradi neke poroke, ki naj bo kot prva v novi cerkvi. Vsi so bili prepričani, da poroke ne bo, a jaz sem rekel, da bo, ker sem imel v žepu vsa potrebna pooblastila od škofa. S temi pooblastili in s pomočjo cerkvenega zakonika, ki ga je pač treba nositi v glavi, sem razpršil vse megle in oblake, ki so pošiljali svoje strele, da preprečijo poroko. Ni tu mesto, da bi opisoval

vse težave, ki sem jih imel radi te poroke, le to naj omenim, da je šla radi nje pritožba celo na ministrstvo, a kljub temu sta ona dva poročena in zadovoljna zakonca in tudi jaz imam še celo glavo. Poleg teh težav sem seveda moral urediti cerkev, učiti otroke in spovedovati. To zadnje je bilo najtežje; večkrat sem moral poklicati na pomoč tolmača. Šele pozno v noči sem mogel tudi ženina in nevesto malo pripraviti na odločilni korak v življenju. Drugi dan — zadnja adventna nedelja — sem maševal šele ob enajstih, da so mogli tudi oddaljeni priti. Nato sem izvršil poročni obred; nevesta je bila v lepo vezani črnogorski narodni noši. Čakali so me še trije krsti. Matere so prinesle kar zibelke s seboj v cerkev. Lepo je gledati tako mater v slikoviti narodni noši z zibelko, katero ima oprtano na hrbtu. Tudi pred cerkvijo se je nutil pešter pogled. Človeku se zdi, kot da so si tukaj podale roke vse kulturne stopnje od prakulture pa do efektivne modernosti.

Popoldne bi bila svatba, a jo je adventni čas skrčil na preprosto kosilo. Drugi dan je bila že božična vigilijsa. Kar s silo so me hoteli pridržati. „Vsaj še za polnočnico počakajte“, so me prosili vse vprek. A polnočnico sem imel napovedano v kakih 50 km oddaljenih Beranah; pohiteti sem moral, da sem dobil avtomobilske zveze. Žalostni so ostali katoličani v Gusinju in razumljivo žalostni, zakaj, ali ni katoličanu Božič brez polnočnice prazen in pust...

Sveti večer sem preživel v Beranah. Ni bilo tako kot doma, a ko sem obiskal nekaj družin, ki so bile zbrane okrog jasele in božičnega drevesca, sem se počutil morda še bolj srečnega kot doma.

Polnočnico smo imeli v šoli. Na mizi sem pripravil oltar — bolj preprost, kot je bil, ni mogel biti. Na misel mi je prišel betlehemski hlevček. Jezus je prišel med svoje iskat duš in ne razkošja... Ko sem na hodniku spovedoval, se je šolska soba napolnila. Profesorji, učitelji, financarji, orožniki iz Beran in okolice, mnogi z družin-

nami, so se zbrali okrog oltarja. Ozadje pa je tvoril močan oddelek vojaštva. Se celo nekaj katoličanov iz Gusinja je bilo tam — za pričo so bili klicani na sodnijo, pa so izrabili priliko in čakali polnočnice. Opravil sem sv. mašo s primernim nagovorom. Vse je bilo siromašno, a kljub temu lepo. Ko sem končal, se kar nismo mogli raziti; še par božičnih so odpeli, ko sem jaz pripravljaj svoj kovčeg, da nadaljujem pot v božično noč proti Plevlju.

(Dalje sledi.)

Čadež Viktor:

Trojni jubilej na Sv. Višarjah.

(Konec.)

Malo sem se pomudil pri „Šlugi“ ob vznožju višarskega hriba, potem pa hajd naprej, da bo naša triperesna deteljica čimprej zopet cela. Ker sta se moja soromarja zvesto držala načela: tudi počasi se daleč pride, mi ni bilo treba kdovekaj samevati. Kmalu sem ju dohitel in se takoj oprijel njunega načela; v glasbenem jeziku bi rekel: moj, poprej prestissimo-korak, se je na mah spremenil v adagio-korak. Tako smo se ob razigranem razpoloženju in prijetnem hladu počasi in vztrajno dvigali vedno višje. Postanek na „Planini“ je skoro obvezen in smo si tudi mi duše privezali s „čajčkom“ i. t. d. Potem sem v družbi z višarskim organistom, mekinjskim rojakom, zopet odbrzel naprej, da sem za mater in brata naprej naročil prenočišče v hiši, v kateri imata že domala vknjiženo pravico do tega; sam sem se pa nastanil v župnišču, kjer lahko dobe prenočišče tudi laiki, kadar je prostor. Noč je že globoko razpela črna krila nad višarskim hribom, ko sta ob osmih zvečer za menoj dospela na sv. Višarje moja soromarja in našla vse pripravljeno.

Preden sem naslednji dan — v sredo — „stopil k oltarju božjemu, k Bogu, ki razveseljuje našo mladost“ (Ps. 42), mi je živo stopilo pred oči, kako smo isti trije, ki smo se ta dan združili pri Mariji v proslavi trojnega jubileja, pred 36 leti klečali pri isti višarski Mariji. Vsa sv. maša, ki sem jo nato opravil, je v glavnem izvenela v klicu predglasja: gratias agamus Domino Deo nostro! Rad bi bil še ostal na Sv. Višarjah, saj je tam toliko vabljivega; naj poleg cerkve omenim n. pr. le še oba duhovnika, ki sta takrat oskrbovala to božjo pot: gospoda msgr. dr. Ivančič iz Gorice in Mih. Dórbolo iz Vidma, ki si oba ob prvem srečanju osvo-

jita človekovo srce. A nujni posli so me s silo odtrgali od vsega tega; pač pa sta sojubila sklenila ostati gori še do petka zjutraj.

Ura je kazala že precej čez deset, ko sem odrinil s Sv. Višarij naravnost do Trbiža. Blizu vrha sem srečal družbo mladih ljudi, Nemcev, ki so prihajali iz Trbiža. Vprašali so me, če sem edini duhovnik na Sv. Višarjah; bili so namreč v strahu, če ne bodo mogli prejeti sv. obhajila. Ko sem jim pojasnil, da je ta strah nepotreben, so veselih obrazov odšli in bili, kakor sem pozneje zvedel, res obhajani. Je že treba malo večje mere premagovanja, da kdo toliko časa zdrži tešč. Tako poganjajo marsikje cvetlice, a jih pogosto niti ne opaziš.

Isti dan malo čez peto uro popoldne sem bil že doma, mati in brat sta se pa vrnila šele dva dni za tem. Ali še kdaj ponovimo to romanje? In den Sternen steht's geschrieben... Ne vem, a v vlogi takih treh jubilejev gotovo nikdar več!

Lepo pozdravljeni vsi tržiški župljani!

„Nekoliko več...“

Nekoliko več potrpežljivosti, pa bomo lažje živeli skupaj z osebo, ki jo redno srečujemo v družini ali pri delu.

Nekoliko več mirnosti, pa bomo lažje opravili delo, ki nam ga nalaga stan, čeprav nam delo ni najbolj ljubo.

Nekoliko več ponižnosti, pa bomo lažje ostali na stanovski stopnji, ki nam jo je dodelila božja previdnost.

Nekoliko več pameti, pa bo naša sodba o ljudeh prava.

Nekoliko več skromnosti, pa se bomo manj brigali za opravila drugih, bolj pa za svoja.

Nekoliko več ravnodušnosti, pa bomo pretresljaje življenja lažje prenesli.

Nekoliko več ljubezni, pa ne bomo za vsako stvar prehitro užaljeni.

Nekoliko več molitve in zaupanja v Boga, pa bodo vse čednosti našega življenja napredovale.

„Kraljestvo božje je blizu že...“ Tako vsi zvonovi adventni zvone. Zato naj izginejo dela teme. In vsak naj obleče odelo pravice, srce naj se pripravi za luč resnice. Kralj že prihaja in vabi v svate, ljubeče se tudi ozira nate in hoče, da božji otrok postani, milosti vstopa nikar ne brani.

Vse se izpreminja in mineva.

Stari Tržičani so radi povedali marsikatero resnico v prikupni obliki. Marsikatero zrno je ostalo še poznejšim rodovom. Razumljivo je, da so se predvsem radi pogovarjali o dobrih in slabih časih. Ko se na svetu vse tako izpreminja in vse tako hitro mineva! Pričujočo pesem je najbrže spenil Tržičan Vojteh Kurnik. Vsebuje resnice, ki opominjajo tudi marsikaterega našega župljana današnjih dni za preteklost ali sedanjost. Poslušajmo:

1. Res živel sem veselo,
dokler novce sem imel;
vse k meni je hitelo,
če v družbo sem prišel.
A zdaj, a zdaj, je vse prešlo,
ne zmeni zame se nikdo.
2. Dokler so ljudje čutili,
da kaj petič imam,
z menoj prav radi so hodili,
nikoli bil jaz nisem sam.
A zdaj, a zdaj...
3. Če sem kaj govoril,
resnico ali laž,
vse mi je pritrjevalo:
„Prijatelj, prav imaš!“
A zdaj, a zdaj...
4. Če mi je kdo kaj rekel,
kar me žalilo je,
kako se je opeknil,
vse nanj planilo je.
A zdaj, a zdaj...
5. Za izkupiček svoj se tresel
nikdar ni krčmar,
po naročilu mi je prinesel
vse kar hitro gospodar.
A zdaj, a zdaj...
6. A ko bi jaz to vedel,
kako vračuje svet,
drugače bi bil naredil,
pomneč poznejših let.
A zdaj, a zdaj...

To in ono.

Bolniki in onemogli, ki želijo na domu prejeti sv. zakramente za advent, naj bodo prijavljeni v župnišču ali v kaplaniji do nedelje 15. decembra. V kvaternem tednu bomo delili svete zakramente po mestu in po vseh soseskah. Red bo oznanjen v cerkvi.

Božičnico priredi letos dekliška Marijina družba skupno z najmanjšimi varovanci sirotišča in zavetišča Vincencijeve konference. V pripravi so lepe in originalne oderske novosti. Ker je vedno pri teh prireditvah strašna

gneča v dvorani, bodo izdane vstopnice, ki bodo v predprodaji ge. Perne. Željo po vstopnicah so naši dobrotniki in prijatelji že itak večkrat izrazili, ker je bilo doslej vedno vsled navala težko vzdržati red. Naj za vstopnico vsak pravočasno poskrbi. Prireditve bo v nedeljo 22. decembra popoldne po večernicah. Kdor pride na to božično prireditev, podpre dekliško Marijino družbo in sirotišče Vincencijeve konference v plemenitem stremljenju.

Za cerkev Kristusa Kralja v Hrastniku sta pobirala v naši župni cerkvi pri vseh treh sv. mašah 10. novembra dva uniformirana rudarja, duhovnik Žalar je pa pridigal. Nabranega je bilo Din 8.147.— in nekaj zlatnine. Hvaležni so nabiralci odšli.

Za potrebe skopljanske škofije je bila napravljena po Tržiču posebna zbirka različnih predmetov. Za nekatere stvari se prav lepo zahvaljuje novo sirotišče v Skopljju, za druge pa g. Viktor Zakrajšek, ki jih uporabi za podružno cerkev v Pešteru v janjevski župniji na Kosovem. Ta podružnica čaka že pet let dograditve in g. Viktor upa, da bo vsaj pomladi že mogel v njej maševati.

Ob smrti ge. Doroteje Zurl so v njen spomin darovali stalni gostje Zurlove gostilne Din 100 sirotišču na Skali. Bog povrni!

Mohorjeve knjige pridejo te dni. Naj pride vsak ponje kmalu v župni urad. Zelo ustrezajo tisti, ki pri odvzemu knjig plačajo naročnino že kar za prihodnje leto.

*Vsaka adventna radost se mora pri-
četi s pokoro. Zato je začetek grenak in
trpek. Kakor je korenina čudežno sinjega
encijsana, ki mu je nebo svoje barvo dalo,
grenkejša ko pelin.*

Oznanila za december.

Devetdnevnica na čast Brezmadežni, ki jo častivci Matere božje opravljajo kar sami pred oltarjem Brezmadežne v cerkvi sv. Andreja, se vrši od 29. novembra zvečer do praznika vsak večer ob 1/2 8. uri.

1. I. adventna nedelja, prva nedelja v mesecu in državni praznik ujedinitvenja. Pri šesti sv. maši je pričetek zornice in pri tej sv. maši naj v obilnem številu pristopijo možje in fantje k sv. obhajilu že za advent. Po deseti sv. maši, katere se udeležijo uradi in šole, bo slovesna zahvalnica in predpisane molitve za državni praznik.

Ves advent so zornice jutraj ob šestih, ko je pred Najsvetejšim sv. maša z blagoslovom in petjem. Vsak dan je tudi prilika za sv. spoved.

4. God sv. Barbare. Ob 7-15 je sv. maša v cerkvi sv. Andreja.

6. God sv. Nikolaja in prvi petek v mesecu. Na predvečer je v župni cerkvi skupna molitev svete

ure od osme do devete ure. Ob 7:15 je sv. maša v cerkvi sv. Andreja.

8. II. adventna nedelja in praznik Brezmadežne. Ob šestih in desetih je sv. maša pred Najsvetejšim in z dvema blagoslovoma. Ob desetih je sveta maša peta. Popoldne ob 1/3 je slovesen shod Marijinih družb in sprejem v dekliško Marijino družbo, končno slovesne pete litanijske Matere božje. Po cerkveni pobožnosti se zberejo samo članice Marijinih družb v dvorani „Našega doma“ k posebni svoji akademiji.

13. God sv. Lucije. Ob 7:15 je sv. maša v cerkvi sv. Andreja.

15. III. adventna nedelja. Službe božje so v navadnem redu.

Devetdnevnica na čast rojstvu Gospodovemu se prične 16. zvečer ob sedmi uri. Vedno bo sv. rožni venec in litanijske Matere božje.

18., 20., 21. kvaterni dnevi. V sredo je zaukazan zdržek v jedi, a je dovoljeno jesti meso, v petek je strogi post.

21. Sv. Tomaž, apostol. Ob šestih je orglana farna sv. maša.

22. IV. adventna in kvaterni nedelja. Po šesti sv. maši ostane Najsvetejše izpostavljeno še pol ure, da molijo verniki uro molitve za duhovnike, za katere se vrši ta dan tudi predpisana molitev po pridigah in popoldne po večernicah. Pred cerkvijo je pušca za reveže Vincencijeve konference, ki naj bodo za Božič posebej priporočeni. Popoldne: sv. križev pot, rožni venec in litanijske.

24. Vigilijske rojstva našega Gospoda Jezusa Kristusa. Ta dan je strogi post, ki pa popolnoma preneha pri večerji. Zvečer ob 11. uri so slovesne jutranjice z zahvalnico o polnoči. Nato je slovesna peta sv. maša z leviti — polnočnica. Po polnočnici se deli tudi sveto obhajilo. Spodobi se, da dotični, ki želi po polnočnici sprejeti sv. obhajilo, nekaj ur prej ničesar ne zaužije.

25. Rojstvo našega Gospoda Jezusa Kristusa. — Sveti dan. Ob pol šestih se prične tri sv. maše, druga je z dvema blagoslovoma in pred Najsvetejšim. Ob 1/2 8. uri se zopet prične 3 sv. maše. Ob pol desetih je tiha sv. maša. Ob desetih je velika slovesna peta sv. maša z leviti in z dvema blagoslovoma. Med šesto in deseto sv. mašo je običajno darovanje mož in žena. Popoldne ob 3. uri so slovesne litanijske Mb.

26. Sv. Štefan, nezapovedan praznik. Službe božje so kakor ob nedeljah. Po deseti sv. maši je blagoslov soli.

27. Sv. Janez, apostol in evangelist. Ob devetih je orglana farna sv. maša.

28. Spomin nedolžnih otročičev. Ob šestih je orglana farna sv. maša.

29. Nedelja v osmini rojstva Gospodovega. Službe božje v navadnem redu.

31. Sv. Silvester in zadnji dan leta. Ob šestih je orglana farna sv. maša. Popoldne ob štirih so slovesne litanijske z zahvalno pesmijo za vse v letu 1935 prejete dobrote.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod 1., vesoljna odveza 8. in 25.

Dekliška Marijina družba: skupno sv. obhajilo, shod, sprejem in prireditve 8.

Marijina družba za žene: skupno sv. obhajilo, shod in prireditve 8.

Oba Marijina vrta: shodi po napovedi.

Mladinska pobožnost: 15, ko je popoldne nagovor za otroke in ljudsko petje otrok.

Mesečna šolska sv. spoved: Meščanska šola 7., dečki osnovne šole 14., deklice osnovne šole 21.

Župnijska kronika za oktober 1935.

Oktober v naši župniji rojenih: 8.

Oktober v naši župniji poročeni:

1. Buser Franc, zastopnik tvornice pohištva, Devica Marija v Polju in Maček Matilda, predilniška delavka, Tržič, Dekliški dom, poročena 13. oktobra.
2. Dobrilet Janez, plesarski pomočnik, Tržič, Prečna ulica 2 in Remec Ivana, predilniška delavka, Tržič, Na Blekah 5, poročena 19. oktobra.
3. Praprotnik Andrej, mizarski mojster, Tržič, Kurnikova pot 1 in Prus Antonija, šivilja, Tržič, Glavni trg 2, poročena 20. oktobra.
4. Bajd Franc, gimnazijski profesor, Ljubljana, Vegova ulica 4 in Pirc Antonija, privatna uradnica, Tržič, Ljubljanska cesta 24, poročena 27. oktobra.
5. Ahačič Ivan, ključavničar v predilnici, Tržič, Ljubelska cesta 7 in Slabe Antonija, privatna uradnica, Tržič, Cerkvena ulica 23, poročena 27. oktobra.

Oktober v naši župniji umrli:

1. Mrtvorojenec v Tržiču, Za Mošenikom 15, dne 10. oktobra.
2. Mali Vida, hči delavca, rojena pri Sv. Ani 14. 6. 1935, umrla pri Sv. Ani 101, dne 11. oktobra.
3. Bergant Valerija, hči posestnika, rojena pri Sveti Ani 11. 4. 1933, umrla pri Sveti Ani 39, dne 13. oktobra.

Oktoberska poročila od drugod:

1. Kokalj Vladimir, sin predilniške delavke Neže, Tržič, Ljubelska cesta 40, se je rodil v ljubljanski bolnici 9. oktobra 1934.
2. Kosel Jožef, rojen v Tržiču 139, dne 18. 2. 1893, se je poročil v cerkvi Marije device v Beogradu, dne 6. oktobra 1935 z Marijo Volfruber.
3. Perne Blaž, rojen v Lomu 36, dne 1. 2. 1909, tedaj župnija Tržič, se je poročil v cerkvi na Brezjah, dne 6. oktobra 1935 z Zupan Ivano.
4. Kavar Ana, rojena pri Sv. Ani 49, dne 27. 7. 1889, se je poročila v Glinjah na Koroškem, dne 7. oktobra z Birza Ferdinandom.
5. Kos Alojzij, ključavničarski mojster in posestnik, Tržič, Fužinska ulica 3 in Brejc Katarina, trgovska pomočnica, Tržič, Cerkvena ulica 14, poročena na Brezjah 27. oktobra.
6. Mikič Marija, hči Tržičanke Justine, rojena v ljubljanski bolnici 20. 5. 1935, je umrla v Predosljah pri Kranju, dne 22. oktobra 1935.

Podpirajte Vincencijevo konferenco!

Za predstavnika in založnika: Anton Vovk, župnik v Tržiču. Za urednika v Ljubljani: Dr. P. Guido Rant, O. F. M. Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: Srečko Magolič.